

HANKA STERNLICHTOVÁ DOMA V HOLICÍCH

ANEB: CO NÁM NESEŠ, HANIČKO? KNÍŽKU...

Úvodní věta je vypůjčená od Jana Kačera, známého českého režiséra a herce. Objevila se v úvodu knihy a byla rovněž úvodem k událostem, o kterých chci psát.

Když jsem před časem v rámci svého izraelského programu podnikla cestu z Tel Avivu do města Kiryat Gat za Hankou Sternlichtovou-Neumannovou, abych s ní natočila interview pro Židovské muzeum a Paměť národa, nenapadlo mě, že se s ní v budoucnu setkám na její kdysi domácí půdě ve východočeských Holicích. Nicméně už během tehdejší izraelské návštěvy jsem u ní viděla zajímavou knihu v hebrejštině, rozšířenou verzi vzpomínek původně sepsaných jako svědectví pro památník holocaustu Jad Vašem, o něco později přepracovaných do knižní podoby.

Věci v mezičase pokročily a daly se do pohybu. Nebylo to ovšem perpetuum mobile: na scéně se objevila parta nadšenců, která se postarala o to, aby Hančina kniha vyšla v češtině: na vydání bylo třeba sehnat finanční injekci a zařídit tunu dalších věcí. Součástí realizačního týmu byla holická skautka Diana Prouzová a pokud platí, že každý tým potřebuje motor, je nutné konstatovat, že právě takovým motorem byla Diana spolu se svým manželem. Přesně v duchu hesla „pomocnou ruku nejčastěji najdeš na konci svého vlastního ramene“ zorganizovali záslužnou akci, která vyvrcholila v polovině května letošního roku: Hanka Sternlichtová přiletěla s částí rodiny do Čech, aby svoji knihu „Svobodná, volná“ představila veřejnosti.

Skautka Hanka (Sternlichtová) se skautkou Dianou (Prouzovou) [foto David Mazánek]

Momentka ze sálu [foto David Mazánek]

Knížka shrnuje Hančin životní příběh: vypráví o dětství v Holicích, mládí v koncentracích a odjezdu do Izraele poté, co válka skončila. Její součástí je rodinná kronika, kterou spolu s dalšími dokumenty a fotografiemi uschovala maminka již zmíněného Jana Kačera; Hančina teta tohle všechno ukryla poté, co byli její příbuzní odesláni na cestu, ze které se už nevrátili.

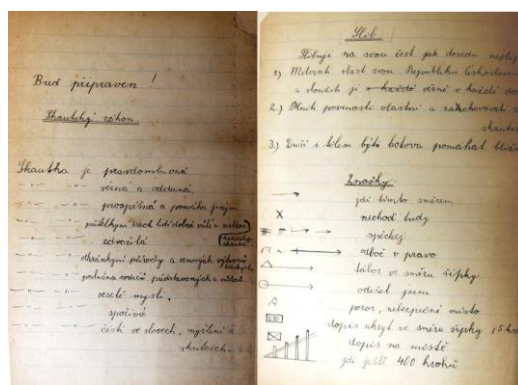
Hančin pobyt v Čechách sestával z několika částí: autogramiády v Chrudimi, autogramiády v Holicích a také z přednášek na školách, které zorganizoval Radek Hejret, další důležitý člen realizačního týmu. O dění v Chrudimi nic moc nevím, nebyla jsem přítomna. Snad jen, že organizace se ujala Alžběta Langová, místní archivářka a jedna z těch, která spolu s Janem Kačerem stála v úplných začátcích tohoto pozoruhodného projektu. Přítomen byl rovněž chrudimský starosta, pan Petr Řezníček (na netu lze dohledat záznam z této části programu: <http://www.chrudimsobe.cz/2018-05-15-svobodna-volna-hana-sternlichtova>).

Na autogramiádě v Holicích jsem naopak byla a se mnou místonáčelní kmene dospělých Ladislava Marešová – Želva a reprezentant východočeských oldskautů Josef Richter – Joe. Holické skauty zastupovala právě Diana Prouzová. Autogramiáda byla skvělá, emocionálně náročná. A proč se jí účastnili skauti? Odpověď je jednoduchá: skautkou byla také autorka knihy – těsně předtím, než prošla peklem šoa a také v mezidobí 1945–1948, než definitivně opustila Československo a odjela do své nové vlasti – Izraele.

Obecenstvo neskrývalo dojetí, když se Hanka rozhovořila o svých osudech; mnohých pamětníků se její slova dotýkala osobně, protože si členy rodiny Neumannů pamatovali a znali se s nimi. A když padl dotaz „Jak je možné, paní Sternlichtová, že máte tak výbornou češtinu?“, odpověď: „Mám za to, že rodná řeč se nezapomíná...“ byla myslím dostatečně výmluvná. Nedá se k ní dodat vůbec nic.

Autogramiáda [foto Jindřich Buxbaum]

Ze skautského zápisníku Hanky Sternlichtové

Ve stejný den pak uveřejnila Paměť národa Hančin profil, takže kdo chce, další informace si dohledá například zde: <http://www.pametnaroda.cz/search?query=hana+sternlicht>

anebo na stránkách České televize:

<https://ct24.ceskatelevize.cz/2498965-hana-sternlichtova-prezila-holocaust-nyni-vypravi-svuj-pribeh>

Shrnutο: v přímém přenosu jsem sledovala citlivý, nenápadný druh filantropie, který vyústil do konkrétní podoby; na začátku ambiciózního projektu stál nápad, několik cest do Izraele, nalezené přátelství, na jeho konci pak kniha přeložená z hebrejštiny do češtiny a řada nádherných setkání. Vůbec není špatné být občas svědkem toho, jak se neuvěřitelné stává skutkem. Tato hrabalovská věta totiž naplňuje podstatu věci a popisovaných událostí. A tak všichni, kteří se na této mimořádné události podíleli, si zaslouží *brachu*, neboli (z hebrejštiny) požehnání.

Někde jsem četla, že existují jistá užitečná slova opotřebovaná až na dřeň. Přesto se jejich použití člověk nevyhne, chce-li vystihnout podstatu dějů. Tento článek je takových opotřebovaných slov plný, ale nevadí. Důležité je, že východočeští na Hanku nezapomněli. Ještě důležitější je, že na ně nezapomněla ona.

(Fotografie v úvodu: Jan Kačer, Hanka Sternlichtová a Radek Hejret během představení knihy. Radek se výrazným způsobem zasloužil o to, že vůbec vyšla [foto Jindřich Buxbaum])